

1 maart 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: de BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klager,

tegen:

geboren op _____ overleden op _____
in leven behorende tot de congregatie van Salesianen van Don Bosco,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij Hulp en Recht ontvangen op 6 september 2010. Op 19 oktober 2010 is bij Hulp en Recht ingekomen een verweerschrift van pater H. Spronck sdb, delegaat van de congregatie van Salesianen van Don Bosco te Soest. Naar aanleiding van de inhoud van dit verweerschrift heeft de juridisch adviseur van klager bij brief van 7 februari 2011 diverse stukken overgelegd.

Op 21 februari 2011 heeft te Utrecht een zitting achter gesloten deuren plaatsgevonden. Klager is verschenen, vergezeld van zijn echtgenote. Klager heeft zijn standpunt mondeling toegelicht en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. T.A. Hekster, advocaat te Utrecht.

Namens aangeklaagde zijn verschenen _____ vergezeld van mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg. Zij hebben het verweer toegelicht.

2. De klacht

2.1. In het schooljaar 1963/64 begon klager als twaalfjarige aan zijn opleiding in het Kleinseminarie in _____ Hij wilde priester worden. De opleiding was intern.

Aangeklaagde was in die tijd directeur van _____ en tevens vertrouwenspersoon voor klager. Zoals veel van zijn jaargenoten zocht klager in tijden waarin hij zich eenzaam voelde steun bij aangeklaagde die onder de nieuwe leerlingen als aardig en begripvol bekend stond. Klager ging zijn bezoeken aan aangeklaagde echter al snel als onplezierig ervaren. Dat kwam omdat aangeklaagde hem op een keer tijdens een bezoek vroeg om op de bank plaats te nemen, vervolgens zelf heel dicht naast hem kwam zitten en de knopen van klagers kleren los ging maken. Klager kreeg daarbij onmiddellijk een ongemakkelijk gevoel.

Bij een volgend bezoek gebeurde hetzelfde en ging aangeklaagde na het losmaken van de knopen met zijn hand onder het hemd van klager betastte hem op zijn blote huid. Weer voelde klager zich ongemakkelijk en ervoer hij het gebeuren als onaangenaam.

Toen klager hierna nog een keer bij aangeklaagde kwam ging deze weer een stap verder door nu met zijn hand onder het hemd van klager naar diens onderbroek te gaan en zijn billen te betasten. Klager besloot nadien ieder contact met aangeklaagde te vermijden en ging hem zoveel mogelijk uit de weg. Klager heeft de broeder courleider nog over de voorvallen ingelicht doch niet gemerkt dat dit tot actie leidde. Klager heeft de gebeurtenissen ook met medeleerlingen besproken.

In februari 1966 kwam er abrupt een einde aan klagers opleiding. Klager weet daarover alleen dat aangeklaagde contact heeft gehad met zijn moeder en dat hij toen - zonder afscheid van iemand te kunnen nemen - van het ene op het andere moment het internaat heeft moeten verlaten. Zijn ouders hebben nooit met hem over de reden van zijn vertrek gesproken. Naar buiten toe gaven zijn ouders op dat hij heimwee had gehad.

2.4. De gebeurtenissen op hebben een grote invloed gehad op het leven van klager. Op school raakte hij, door aangeklaagde te mijden, meteen ook zijn vertrouwenspersoon kwijt, terwijl het hebben van een vertrouwenspersoon juist in de beginperiode zo belangrijk voor hem was. Sinds de schoolreünie in 2010 weet hij dat hij niet de enige was die van school werd gestuurd en hij vermoedt dat zijn plotselinge vertrek mogelijk samenhang met zijn mijdingsgedrag. Klager vindt het erg dat hem de kans is ontnomen om priester te worden. Hij heeft moeilijk kunnen wennen aan het leven buiten het internaat en heeft als gevolg van de gebeurtenissen een zeer emotionele en moeilijke jeugd achter de rug. Klager heeft het gebeurde lang weggestopt maar als gevolg van de publiciteit over het onderwerp seksueel misbruik in de katholieke kerk is het weer bij hem bovengekomen en hij voelt hij zich nu dubbel gegriefd. Hij is niet alleen boos over wat hem is overkomen maar ook over de smet die de gebeurtenissen hebben geworpen op het instituut en op zijn geloof in de Salesianen. Hij heeft ook veel goede herinneringen aan zijn tijd op en hij is er trots op daar gezeten te hebben.

2.5. Klager wil met het indienen van deze klacht er aan bijdragen dat de daders en de verantwoordelijken hun verantwoordelijkheid ook daadwerkelijk nemen. Hij wil voor de slachtoffers en voor hemzelf erkenning door de kerk van het misbruik door aangeklaagde. Tenslotte hoopt hij dat een einde zal komen aan het 'naar binnen gekeerde' van de organisatie van de Rooms Katholieke kerk.

3. Het verweer

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. In het verweerschrift wordt verwezen naar archiefonderzoek en informatie van enkele nog in leven zijnde congregatieleden die aangeklaagde nog hebben gekend. Daaruit wordt geconcludeerd dat er geen aanwijzingen zijn voor door aangeklaagde op enig moment jegens een of meer minderjarigen gepleegd seksueel misbruik. Wel wordt gewag gedaan van een recent ingediende andere klacht.

3.2. Tijdens de zitting heeft het verweer nader toegelicht en genuanceerd. Hij heeft erkend dat er meerdere klachten zijn ingediend, niet alleen tegen aangeklaagde maar ook tegen andere paters Salesianen. Hij heeft inzage gegeven in de procedure die het bestuur van de Salesianen sedert december 2010 heeft gevolgd ten aanzien van de bij hen binnengekomen klachten. Hij heeft verteld dat het bestuur twee bijeenkomsten met slachtoffers heeft georganiseerd, dat tijdens die bijeenkomsten met respect is geluisterd naar de verhalen van de slachtoffers, dat het aangedane leed wordt erkend en dat in maart een derde bijeenkomst is gepland waarin aan de orde zal komen hoe nu verder met de klachten zal worden omgegaan.

4. Beoordeling

4.1. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten, indien juist, moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.

4.2. Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld en door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de BAC aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De BAC is hiervan overtuigd geraakt niet alleen door de wijze waarop, en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld maar ook door het feit dat er meer klachten en meldingen over onzedelijke gedragingen van aangeklaagde bij Hulp & Recht zijn binnengekomen.

4.3. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was tijdens het misbruik immers pas twaalf jaar oud en voor het eerst lange tijd van huis. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.4. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de BAC zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting het leed te erkennen en zijn spijt te betuigen. Hij heeft toegezegd dat de congregatie haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de slachtoffers ook daadwerkelijk zal nemen en medegedeeld dat de eerste stappen daartoe zijn gezet in de vorm van diverse gesprekken en grote bijeenkomsten met slachtoffers, hetgeen door klager is bevestigd.

De BAC zal dan ook adviseren als na te melden.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de overste van de congregatie van Salesianen van Don Bosco de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat het misbruik in de genoemde omstandigheden heeft plaatsgevonden, en daarvoor namens de congregatie spijt te betuigen.

Dit advies is vastgesteld op 1 maart 2011 door mevrouw mr. M.A.F. Tan-de Sonnaville, de heer mr. P.R.M. van der Ven en mevrouw J.G.M. Verwijs, bijgestaan door mevrouw mr. A.M.T. Denekamp-Mulder als griffier.

Mr. M.A.F. Tan-de Sonnaville
Voorzitter

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de overste van de congregatie van Salesianen van Don Bosco en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de overste **binnen 30 dagen na ontvangst van dit advies** de klager (de aangeklaagde is overleden) schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de overste daarbij aan klager aan welke mogelijkheden van bezwaar en beroep er voor klager zijn.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de overste.